

Houtfeart en houthannel yn de iermoderne tiid

De Nederlânske gewesten binne al sûnt de lette midsiuwen ôfhinklik fan in geregelde oanfier fan nôt en hout út Noard- en East-Europa. Sûnder de oanfier fan dy produkten hie de ekonomyske bloei fan de Gouden Iuw ûntinkber west.

It hout kaam yn haadsaak út Skandinavië en Ruslân. It measte waard yn houtmûnen yn de Nederlannen ferwurke, wêrnei't it syn wei fûn yn de skipsbou en de niverheid.

Yn 2018 waard in histoaryske manifestaasje organisearre wêrby't dy houtfeart efkes ta nij libben wakke waard. In karavaan fan âlde skippen brocht hout nei 'De Rat', in houtmûne by Drylts.

Ynspirearre troch dat evenemint, organisearret de Wurkgroep Maritime Skiednis fan de Fryske Akademy in symposium oer dizze bedriuwstûke út eardere iuwen.

Symposium

- **Wannear:** 8 oktober 2022
- **Tiid:** 13.30 - 17.30 oere
- **Wêr:** Campus Fryslân, Wirdumerdijk 34, 8911 CE Ljouwert (Beurs)
- **Tagong:** € 15,00.

Programma

- 13.00** Ynrin mei kofje/tee
- 13.30** Iepening - **Rob Leemans** (foarsitter Wurkgroep Maritime Skiednis) en Peter Tolsma (deifoarsitter)
- 13.45** *Concurrentie, conjunctuur en contrasten in de Friese houtvaart (17de-18de eeuw)* - **Hanno Brand** (Fryske Akademy/Rijksuniversiteit Groningen)
- 14.15** *Schepen voor de houtvaart. Scheepstypen en constructie gedurende de 17de en begin 18de eeuw* - **Jeroen Louwe Kooijmans** (wittenskiplik ûndersiker Scheepvaartmuseum, Amsterdam)
- 14.45** Skoft
- 15.15** *Timber, trade and culture. Close connections between Norway and the Netherlands 1550-1750* - **Margit Løyland** (senior argivaris Nasjonaal Argyf, Oslo)
- 15.45** *Een bijproduct van hout. Productie en transport van pek en teer op Nederlandse schepen uit het Oostzeegebied (17de-18de eeuw)* - **Rob Leemans en Albert van Brakel** (histoarikus en ûndersiker)
- 16.15**   **W620** (selsstannich ûndersiker en dendrochronoloog)
- 16.45** Ofsluting - **Rob Leemans**
- 17.00** Buorrel

De fiertaal fan it symposium is Nederlânsk.

Tagong en oanmelde

It symposium is foar elkenien tagonklik; de tagongspriis is € 15,00.

Opjefte en betelling kin fia ynternet:
fryske-akademy.nl/reg/hout/

Opjaan kin oant en mei snein 2 oktober.

Houtvaart en houthandel in de vroegmoderne tijd

De Nederlandse gewesten zijn al sinds de late middeleeuwen afhankelijk van een regelmatige aanvoer van graan en hout uit Noord- en Oost-Europa. Zonder de aanvoer van deze producten was de economische bloei van de Gouden Eeuw niet denkbaar geweest.

Het hout kwam hoofdzakelijk uit Scandinavië en Rusland. Het meeste werd in houtzaagmolens in de Nederlanden verwerkt, waarna het zijn weg vond in de scheepsbouw en de nijverheid.

In 2018 werd een historische manifestatie georganiseerd waarin deze houtvaart even tot nieuw leven werd gewekt. Een karavaan van oude schepen bracht hout naar 'De Rat', een houtzaagmolen bij IJlst.

Geïnspireerd door dit evenement, organiseert de Werkgroep Maritieme Geschiedenis van de Fryske Akademy een symposium over deze bedrijfstak uit vroeger eeuwen.

Symposium

- **Wanneer:** zaterdag 8 oktober 2022
- **Tijd:** 13.30-17.30 uur
- **Waar:** Campus Fryslân, Wirdumerdijk 34, 8911 CE Leeuwarden (Beurs)
- **Toegang:** € 15,00

Programma

13.00	Inloop met koffie/thee
13.30	Opening – Rob Leemans (voorzitter Werkgroep Maritieme Geschiedenis) en Peter Tolsma (dagvoorzitter)
13.45	<i>Concurrentie, conjunctuur en contrasten in de Friese houtvaart (17de-18de eeuw)</i> – Hanno Brand (Fryske Akademy/Rijksuniversiteit Groningen)
14.15	<i>Schepen voor de houtvaart. Scheepstypen en constructie gedurende de 17de en begin 18de eeuw</i> – Jeroen Louwe Kooijmans (wetenschappelijk onderzoeker Scheepvaartmuseum, Amsterdam)
14.45	Pauze
15.15	<i>Timber, trade and culture. Close connections between Norway and the Netherlands 1550-1750</i> – Margit Løyland (senior archivaris Nationaal Archief, Oslo)
15.45	<i>Een bijproduct van hout. Productie en transport van pek en teer op Nederlandse schepen uit het Oostzeegebied (17de-18de eeuw)</i> – Rob Leemans en Albert van Brakel (historicus en onderzoeker)
16.15	<i>Herkomst en toepassing van bouwhout in Friesland, 1550-1950</i> – Paul Borghaerts (zelfstandig onderzoeker en dendrochronoloog)
16.45	Afsluiting – Rob Leemans
17.00	Borrel

De voertaal van het symposium is Nederlands.

Toegang en aanmelden

Het symposium is voor iedereen toegankelijk; de toegangsprijs is € 15,00. Opgave en betaling kan via: fryske-akademy.nl/reg/hout/
Opgave kan tot en met zondag 2 oktober.